

Årsrapport for Bioteknologirådet 2019

Bioteknologirådet

Innhold

.....	1
Innhold	3
Del I. Direktørens beretning	4
Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall	6
Formål og mandat	6
Bioteknologirådet.....	7
Observatører	8
Sekretariatet	8
Del III. Årets aktiviteter og resultater	10
Hovedmål for Bioteknologirådet 2019	10
Hovedmål 1: Bioteknologirådet skal være et rådgivende og frittstående organ for forvaltningen som særlig skal vurdere og drøfte prinsipielle eller generelle spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi, herunder samfunnsmessige og etiske spørsmål.	10
Hovedmål 2: Bioteknologirådet skal legge stor vekt på informasjons- og debattskapende aktiviteter ved å bidra til informasjon til publikum og bidra til kommunikasjon mellom offentlige myndigheter, fagfolk og interesseorganisasjoner	10
Hovedmål 3: Bioteknologirådet skal på begjæring eller av eget tiltak gi uttalelser i saker etter bioteknologiloven og genteknologiloven, herunder forslag til endringer i lov, forskrifter mv. som har betydning for bioteknologi	16
Hovedmål 4: Bioteknologirådet skal gi uttalelser til norske myndigheter som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer	18
Resultatmål i tildelingsbrev	19
Del IV. Styring og kontroll i virksomheten	19
Overordnet styring og kontroll	19
Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse	19
Økonomi.....	20
Andre føringer.....	20
Del V. Vurdering av fremtidsutsikter	21
Del VI. Årsregnskap	23
Ledelseskommentar årsregnskapet 2019	23
Prinsippnote årsregnskapet.....	24

Del I. Direktørens beretning

2019 har vært et år i endring for Bioteknologirådet. I april ble et nytt Bioteknologiråd oppnevnt. I mai kom avgjørelsen fra regjeringen om å flytte Bioteknologirådets sekretariat fra Oslo til Bergen innen 1. januar 2021.

Bioteknologirådet er et rådgivende organ som skal gi råd, skape debatt og gi informasjon om bruk av moderne bioteknologi. I sitt arbeid legger Bioteknologirådet spesielt vekt på etiske og samfunnsmessige sider ved gen- og bioteknologien. Bioteknologirådet er lovhjemlet både i bioteknologiloven og genteknologiloven.

Avgjørelsen om å flytte sekretariatet til Bergen har preget 2019. I løpet av året er det ansatt tre nye medarbeidere til kontoret i Bergen, samt igangsatt arbeidet med å finne kontorlokaler. I tillegg utlyste Helse- og omsorgsdepartementet stillingen som direktør høsten 2019. Ved Oslokontoret sa direktør og én av seniorrådgiverne opp sine stillinger før årsskiftet.

Til tross for store omstillinger i sekretariatet har vi klart å oppfylle mandatet vårt. I 2019 publiserte Bioteknologirådet totalt 21 uttalelser, inkludert blant annet:

- Uttalelse om oppfølgingen av barn unnfanget med donerte kjønnseller. Rådet anbefaler å utrede om det skal opprettes et eget register for å kople donor og donorbarn.
- Høringsinnspill til regjeringens forslag om ny bioteknologilov. Der satte vi blant annet spørsmålstegn ved at foreldre i dag fritt kan genteste egne barn ved å kjøpe gentester over nett. Denne mangelen på regulering står i sterk kontrast til helsevesenet, hvor det å genteste egne barn er strengt regulert.

Meningsbrytning og prøving av argumenter i rådsmøtene er en forutsetning for å kunne gi gode råd til myndighetene og samfunnet ellers. Anbefalingene fra Bioteknologirådet skal alltid være faglig forankret og velbegrunnet, enten det er snakk om et enstemmig råd eller en delt innstilling.

En annen sak som fikk mye oppmerksomhet i 2019 var da Bioteknologirådet satte søkelys på det kompliserte regelverket som skal til for at norske pasienter skal få delta i genterapistudier. Miljødirektoratet konkluderte med en enklere godkjenningsprosess, noe som gjorde at norske pasienter kan være med i denne kliniske utprøvingen av et nytt legemiddel mot benmargskreft. Bioteknologirådet vil følge med om dette blir gjeldende praksis videre.

Med et nytt råd har 2019 også blitt brukt til å utarbeide en handlingsplan, som vil være et godt styringsdokument for hvilke temaer som Bioteknologirådet ønsker å fordype seg i fremover.

I tillegg til råd til myndighetene skal vi bidra til debatt og formidling. I 2019 skrev vi 21 debatt- og innsiktsartikler, deltok i minst 23 radio/TV-programmer og arrangerte 20 åpne møter. Møtene ble filmet, slik at alle kan delta uavhengig av hvor de befinner seg eller når de ønsker å se på. Det er i snitt over 100 personer til stede på de åpne møtene.

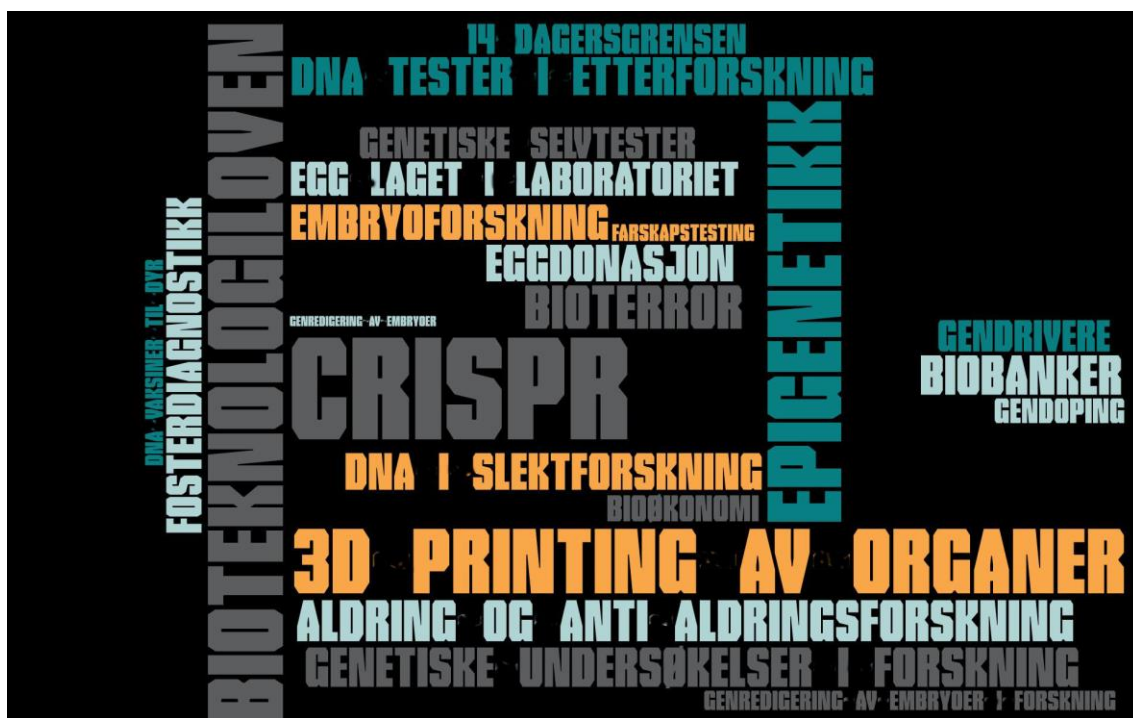
I 2019 holdt vi om lag 90 foredrag om ulike gen- og bioteknologiske temaer rundt omkring i landet. Vi prioriterer å holde foredrag for å spre informasjon, for at flere skal reflektere over utviklingen på fagområdet og ta stilling til problemstillingene innen gen- og bioteknologi. I sum holdt rådet foredrag for om lag 10 000 personer i løpet av 2019.

Det er et prioritert mål for Bioteknologirådet å engasjere barn og ungdom, og informasjonsarbeidet til skolen er spesielt viktig. Vi ser at denne målrettede satsingen mot skolen gjør at stadig flere kjenner til og bruker våre ressurser på www.bioteknologiradet.no.

I sum har formidlingsaktiviteten som Bioteknologirådet har utført i 2019 bidratt til at Stortinget, regjeringen og hver enkelt av oss har fått kunnskap om, og kan ta stilling til, spørsmål innenfor gen- og bioteknologi.

Oslo, 28. februar 2020

Elisabeth Gråbøl-Undersrud
Elisabeth Gråbøl-Undersrud
fungerende direktør, Bioteknologirådet

Figur 1: Ordsdy som viser hvilke temaer deltakerne på Bioteknologidagen 12. februar 2020 syntes var spesielt viktige.

Del II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Bioteknologirådet er et frittstående, rådgivende organ der medlemmene og rådslederen oppnevnes av Regjeringen. Bioteknologirådet er hjemlet i Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m. (genteknologiloven) og i Lov om humanmedisinsk bruk av bioteknologi m.m. (bioteknologiloven). Rådet fastsetter selv hvilke temaer det vil jobbe med i samsvar med mandatet.

Bioteknologirådet¹ ble oppnevnt første gang i 1991, deretter i 1993, 1998, 2000, 2004, 2008, 2014 og sist i april 2019. Det nåværende Bioteknologirådet er oppnevnt for en fireårsperiode 2019-2023. Rådet har 15 medlemmer og fem varamedlemmer. I tillegg inviteres observatører fra seks departementer til møtene.

Bioteknologirådet er organisert som et eget forvaltningsorgan som i administrative spørsmål er underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Virksomheten i sekretariatet styres av prioriteringene til rådet.

Formål og mandat

Det overordnede formålet til Bioteknologirådet er i samsvar med St.meld. nr. 25 (1992–93) *Om mennesker og bioteknologi* å drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål i tilknytning til bioteknologisk virksomhet og å drive med informasjons- og debattskapende aktiviteter.

Formålet er nærmere spesifisert i rådets mandat, sist revidert i 2016:

- Bioteknologirådet er et rådgivende og frittstående organ for forvaltningen som særlig skal vurdere og drøfte prinsipielle eller generelle spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi, herunder samfunnsmessige og etiske spørsmål.
- Bioteknologirådet skal legge stor vekt på informasjons- og debattskapende aktiviteter ved å bidra til informasjon til publikum og bidra til kommunikasjon mellom offentlige myndigheter, fagfolk og interesseorganisasjoner.
- Bioteknologirådet skal på begjæring eller av eget tiltak gi uttalelser i saker etter Lov om medisinsk bruk av bioteknologi m.m. og Lov om framstilling og bruk av genmodifiserte organismer m.m., herunder forslag til endring i lov, forskrifter mv. som har betydning for bioteknologi.
- Bioteknologirådet skal gi uttalelser til norske myndigheter som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer.

Bioteknologirådets uttalelser er offentlige med mindre noe annet følger av lovbestemt taushetsplikt.

---

¹ Skiftet navn fra Bioteknologinemnda til Bioteknologirådet 1. juni 2014.

Figur 2: Første møte med det nye Bioteknologirådet juni 2019

Bioteknologirådet

Medlemmene i rådet er oppnevnt for en periode på fire år fra 15. april 2019 til 1. mai 2023. Alle medlemmene er personlig oppnevnte.

Bioteknologirådet har i 2019 bestått av disse medlemmene:

Faste medlemmer:

- Ole Frithjof Norheim (leder)
Professor, Institutt for global helse og samfunnsmedisin, Universitetet i Bergen og seniorforsker, Folkehelseinstituttet
- Kristin Solum Steinsbekk (nestleder)
Førsteamanuensis, Institutt for bioingeniørfag, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- Inge Lorange Backer
Professor emeritus, Institutt for offentlig rett, Universitetet i Oslo
- Geir Sverre Braut
Professor II, Universitetet i Stavanger og Høgskulen på Vestlandet, seniorrådgiver, Helse Stavanger HF
- Kristin Børresen
Administrerende direktør, Graminor AS

- Hans Ivar Hanevik
Medisinsk ansvarlig overlege, Fertilitetsavdelingen Sør, Sykehuset Telemark HF
- Arne Holst-Jensen
Seksjonsleder, Forskning Mattrygghet og dyrehelse, Veterinærinstituttet
- Trine Hvoslef-Eide
Professor, Institutt for plantevitenskap, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
- Bushra Ishaq
Lege, Senter for medisinsk etikk, Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo, forsker, MF vitenskapelig høyskole, og forfatter
- Synne Lerhol
Politisk rådgiver, Norges Røde Kors
- Morten Magelssen
Førsteamanuensis, Senter for medisinsk etikk, Institutt for helse og samfunn, Universitetet i Oslo
- Raino Malnes
Professor, Institutt for statsvitenskap, Universitetet i Oslo
- Anne Ingeborg Myhr
Direktør, GenØk – Senter for biosikkerhet
- Benedicte Paus
Overlege/professor II, Avdeling for medisinsk genetikk, Rikshospitalet, Oslo universitetssykehus HF
- Bente Sandvig
Spesialrådgiver, Human-Etisk Forbund

Varamedlemmer:

- Marianne Klungland Bahu
Førsteamanuensis, Institutt for rettsvitenskap, Universitetet i Agder
- Cathrine Bjorvatn
Genetisk veileder, Haukeland universitetssjukehus, førsteamanuensis, Senter for medisinsk genetikk, Universitetet i Bergen
- Jakob Elster
Førsteamanuensis, Norsk senter for menneskerettigheter, Det juridiske fakultet, Universitetet i Oslo
- Trygve Brautaset
Professor, Institutt for bioteknologi og matvitenskap, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
- Ishita Barua
Forsker, Institutt for helse og samfunn, Klinisk effektforskning, Universitetet i Oslo

Observatører

Observatører fra seks departementer inviteres til rådsmøtene. Disse departementene har observatører: Barne- og familiedepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Kunnskapsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Observatørene stiller etter eget ønske, og oppmøtet varierer.

Sekretariatet

Sekretariatet har syv årsverk og syv fast ansatte. Sekretariatet har bestått av følgende ansatte i 2019:

- Direktør Ole Johan Borge
- Seniorrådgiver Elisabeth Gråbøl-Undersrud, nestleder
- Seniorrådgiver Sigrid Bratlie
- Seniorrådgiver Liv Røhnebæk Bjergene, kommunikasjonssjef
- Seniorrådgiver Hilde Mellegård
- Seniorrådgiver Truls Petersen
- Kontorsjef Unni Taiet Selmer

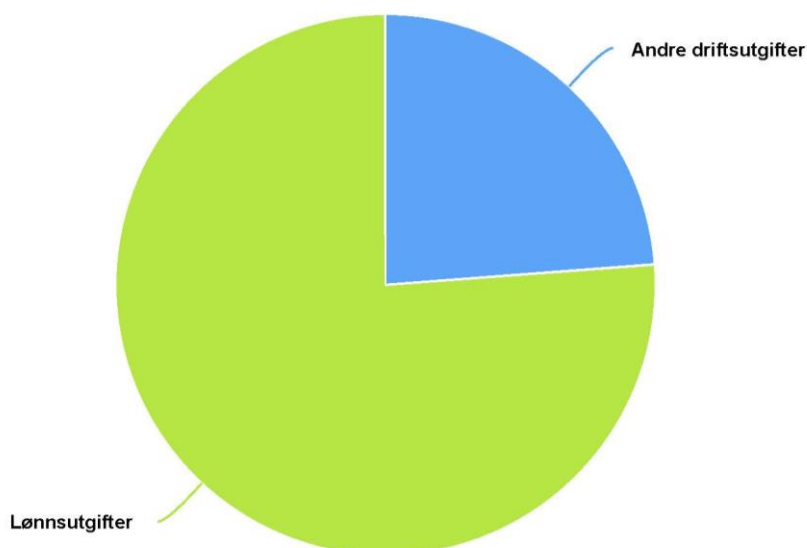
I tillegg har vi hatt én person i arbeidspraksis fra NAV i perioden 01.01.-26.03.19.

Tabell 1: Volumtall Bioteknologirådets arbeid 2015-2019

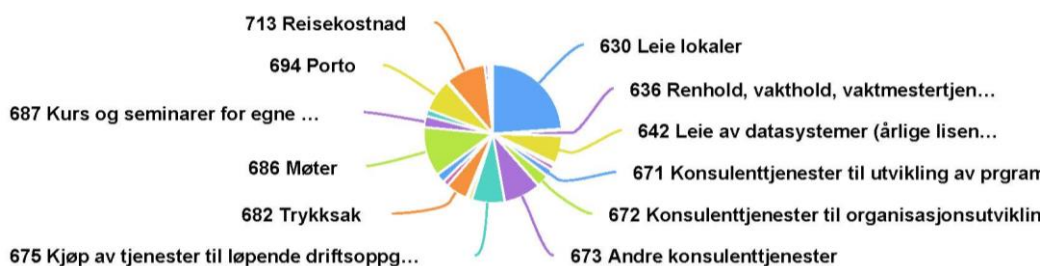
	2015	2016	2017	2018	2019
Antall rådsmøter	9	6	7	6	5
Antall saker behandlet på rådsmøter	123	71	83	61	58
Antall uttalelser fra rådet	26	17	31	19	21

Tabell 2: Nøkkeltall fra årsregnskapet 2015-2019

	2015	2016	2017	2018	2019
Antall årsverk	7	6,7	6,6	6,9	6,9
Samlet tildeling post 01	8 819 000	8 848 000	9 884 000	9 730 000	10 180 000
Utnyttelsesgrad post 01	99,8 %	96,1 %	99,6 %	97 %	94,3 %
Driftskostnader	8 804 290	8 504 703	9 845 701	9 436 319	9 599 512
Lønnsandel av driftskostnader (inkl. honorar)	78 %	70,3 %	76,2 %	77 %	76,2 %
Lønnskostnader per årsverk (ekskl. honorar)	753 233	679 686	939 226	911 200	938 800

Figur 3 Kostnadsfordeling for Bioteknologirådet 2019

Figur 4 Fordeling av kostnader til drift for Bioteknologirådet 2019

Del III. Årets aktiviteter og resultater

Hovedmål for Bioteknologirådet 2019

Hovedmålene fremgår av mandatet, tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet og rådets virksomhetsplan for 2019. Mandatet er gjengitt ovenfor på side 6.

Hovedmål 1: Bioteknologirådet skal være et rådgivende og frittstående organ for forvaltningen som særlig skal vurdere og drøfte prinsipielle eller generelle spørsmål knyttet til bioteknologi og genteknologi, herunder samfunnsmessige og etiske spørsmål.

Vi viser til hovedmål 3 om uttalelser fra Bioteknologirådet.

Hovedmål 2: Bioteknologirådet skal legge stor vekt på informasjons- og debattskapende aktiviteter ved å bidra til informasjon til publikum og bidra til kommunikasjon mellom offentlige myndigheter, fagfolk og interesseorganisasjoner

Nettstedet bioteknologiradet.no

I 2019 hadde vi om lag 50 000 aktive brukere på www.bioteknologiradet.no. Vårt mest populære tilbud på nett er temasidene med bakgrunnsstoff som særlig er tilrettelagt for bruk i videregående skole. Nettsidene inneholder også aktuelt stoff om Bioteknologirådets virksomhet, inkludert alle rådets uttalelser, video fra de fleste åpne møter og artikler fra tidsskriftet GENiAlt. Nettstedet holdes løpende oppdatert.

Vi har også en blogg om bioteknologi og bioetikk på forskning.no, og bruker Facebook og Twitter aktivt. I 2019 etablerte vi også en egen Instagramkonto for Bioteknologirådet.

Tidsskriftet GENiAlt

Bioteknologirådets tidsskrift GENiAlt utkom med fire nummer i 2019. GENiAlt distribueres gratis til abonnenter i inn- og utland, det var ca. 6 300 abonnenter i 2019. Artiklene til GENiAlt publiseres i tillegg fortløpende på Bioteknologirådets nettside. Ved utgangen av året var det 6 110 abonnenter på den trykte utgaven mot 6 624 ved utgangen av 2018. I løpet av året er det 241 nye abonnenter, på grunn av oppsigelser og abonnement som slettes på grunn av retur er det en nedgang på 514 abonnenter siden 2018.

I 2019 har vi satset videre på barn og unge i GENiALT. To sider i hvert nummer er satt av til spalten småGENiALT eller GENiALT UNG, avhengig av målgruppe. I majoriteten av sakene er det unge journalister som intervjuer forskere og andre fagpersoner om ulike temaer knyttet til bio- og genteknologi. I tillegg har vi en artikkel i hvert nummer om anvendt bioteknologi, og da særlig knyttet til næringsliv og bedriftsetableringer der bioteknologi er helt sentralt.

I 2019 har vi videreført arbeidet med en digitalisert utgave av GENiALT, eGENiALT. Artiklene er promotert på nettsiden og i sosiale medier.

Media og foredragsvirksomhet

Bioteknologirådet har i løpet av 2019 blitt nevnt i minst 421 unike artikler i nettmedier og trykte medier som omfattes av overvåkningstjenesten Retriever.

I tillegg har medlemmer av Bioteknologirådet eller ansatte i rådets sekretariat deltatt i radio-, podcast- og TV-programmer minst 23 ganger (egen optelling).

I 2019 har Bioteknologirådet holdt omtrent 90 foredrag med om lag 10 000 tilhørere.

Kronikker, debattinnlegg og viten/innsiktsartikler

Totalt 23 kronikker, debattinnlegg og viten/innsiktsartikler ble skrevet av Bioteknologirådets medlemmer og ansatte i rådets sekretariat i 2019, noen i samarbeid med eksterne medforfattere:

- Arne Holst-Jensen, «Mikrober på elitenivå», Nationen, 16.01.2019
- Sigrid Bratlie, «Forskere lager supertomater med genteknologi», Aftenposten, 07.02.2019
- Kristin Halvorsen, Ole Johan Borge, Inger Lise Blyverket, «Gentester på nett: En revolusjon vi overser?», Nettavisen, 14.02.2019
- Kristin Halvorsen, Ole Johan Borge, «Når alle kan finne sine biologiske foreldre», Vårt Land, 14.02.2019
- Hilde Mellegård, «Genmodifiserte potteplanter rensar innelufta for skadelige stoffer», forskning.no, 15.02.2019
- Elisabeth Gråbøl-Undersrud, «Barnets øyenfarge og kjønn på bestilling», Aftenposten, 09.04.2019
- Kristin Halvorsen, Lars Ødegaard, Werner Hosewinckel Christie, Torleiv Ole Rognum, «Bioteknologirådet må bli i Oslo», VG, 09.04.2019
- Opprop 50 ulike fagpersoner/fagmiljøer, «Ikke svekk Bioteknologirådet», NRK Ytring, 10.04.2019
- Ole Frithjof Norheim, Kristin Solheim Steinsbekk, «Nei til flytting», VG, 12.04.2019
- Kristin Halvorsen, Ole Johan Borge, «Omsorgsattest for barnets beste», Dagsavisen 16.04.2019
- Sigrid Bratlie, Kristin Halvorsen, Bjørn Myskja, Hilde Mellegård, Cathrine Bjorvatn, Petter Frost, Gunnar Heiene, Bjørn Hofmann, Arne Holst-Jensen, Torolf Holst-Larsen, Raino Malnes, Benedicte Paus, Bente Sandvig, Sonja Sjøli, Birgit Skarstein, May Thorseth, Nils Vagstad, Dag Inge Våge, Ole Johan Borge, «A novel governance framework for GMO: A tiered, more flexible regulation for GMOs would help to stimulate innovation and public debate», EMBO Reports, 23.04.2019
- Truls Petersen, Ole Johan Borge, «Ny DNA-teknologi: Alle kan identifiseres», Politforum, 28.04.2019
- Ole Johan Borge, Sissel Rønning, Rob Burton, «Blir dyrket kjøtt en viktig del av framtidens matproduksjon?», Nationen, 06.06.2019
- Ole Frithjof Norheim, «Hva betyr bioteknologi for oss nå- og i fremtiden?», Dagens Medisin, 13.06.2019

- Elisabeth Gråbøl-Undersrud, «Har du genene for overvekt?», Aftenposten, 13.06.2019
- Truls Petersen, «Hvem tjener på dine gener?», Klassekampen, 25.06.2019
- Ole Frithjof Norheim, Ole Johan Borge, «Rydd opp i regelverket. Norske pasienter bør kunne få genterapi», Aftenposten, 27.08.2019
- Ole Johan Borge, Hilde Mellegård, «Folkeopplysning om GMO», Gudbrandsdølen Dagingen, 06.09.2019
- Hilde Mellegård, «Virusenes hemmelige liv som spioner, leiemordere og martyrer», Aftenposten, 09.09.2019
- Ole Frithjof Norheim, Ole Johan Borge, «Slett arbeid ga genredigerte kyr med gener for antibiotikaresistens», Nationen, 12.09.2019
- Ole Frithjof Norheim, Ole Johan Borge, «Nei til resistente storfe», Nationen, 19.09.2019
- Ole Johan Borge, «Er du for eller imot egenrefleksjon om framtidens teknologi?», Oppland Arbeiderblad, 02.10.2019
- Ole Frithjof Norheim, Ole Johan Borge, «Biovåpen og debatt», Klassekampen, 17.12.2019

Åpne møter

Bioteknologirådet har avholdt totalt 20 arrangementer, hvorav to arrangementer for lærere.

- Åpent møte 9. januar i Oslo
Genterapi: En ny sjanse i livets lotteri?
Arrangør: Bioteknologirådet
- Åpent møte 21. januar i Oslo
Genredigering på mennesker
Arrangør: Bioteknologirådet
- Bioteknologidagen 2019, 14. februar i Oslo
Arrangør: Bioteknologirådet
- Frokostmøte 25. april i Oslo
Syntetisk biologi
Arrangører: Bioteknologirådet og Tekna Biotek
- Åpent møte 6. mai i Oslo
Genteknologi – vil vi vite..?
Arrangører: Bioteknologirådet og Kreftforeningen
- Ungdomspolitikerdebatt 22. mai i Tromsø
Fremtidens regulering av genmodifiserte organismer (GMO)
Arrangører: Bioteknologirådet og Helix Organisasjon for Bioteknologi og Livsvitenskap
- Åpent møte 6. juni i Oslo
Blir fremtidens kjøtt dyrket i laboratoriet?
Arrangører: Bioteknologirådet, Ruralis og Nofima
- Frokostmøte 11. juni i Oslo
Genteknologi og Crispr mot kreft – Hype eller håp?
Arrangører: Bioteknologirådet og Kreftforeningen
- Workshop for lærere 12. juni i Oslo

Nytt digitalt verktøy for ungdomsskolen

Arrangører: Bioteknologirådet, Creaza, UiO: Livsvitenskap og Utdanningsetaten i Oslo

- Åpent møte 19. juni i Oslo
Sekvensering av nyfødte
Arrangører: Bioteknologirådet og Norsk forening for medisinsk genetikk
- Seminar 9. august i Oslo
A Kodak moment? The effects of consumer genetics on medicine and society
Arrangører: Bioteknologirådet og Nordic Committee of Bioethics (NCBIO)
- Åpent møte 15. august i Arendal
Genredigert mat
Arrangører: Bioteknologirådet, AquaGen, Norges Bondelag, Forbrukerrådet, Heidner Biocluster, Nettverk for GMO-fri mat og fôr, NHO Mat og Drikke, Norsk Landbrukssamvirke, NMBU Norges miljø- og biovitenskapelige universitet og Senter for digitalt liv Norge
Møtet ble arrangert i forbindelse med Arendalsuka
- Åpent møte 15. august i Arendal
Kreftbehandling ved bruk av genterapi – hvor går vi?
Arrangører: Bioteknologirådet, Radforsk, Kreftforeningen med flere
Møtet ble arrangert i forbindelse med Arendalsuka
- Åpent møte 16. august i Arendal
Gir ny kunnskap om bioteknologi et sorteringsamfunn?
Arrangører: Bioteknologirådet, Arendalsuka, Bayer og The Life Science Cluster
Møtet ble arrangert i forbindelse med Arendalsuka
- Film og panelsamtale 26. september i Bergen
Human Nature
Arrangører: Bioteknologirådet, BIFF Bergen internasjonale filmfestival, Universitetet i Bergen
- Lærerkurs i bioteknologi 27. september i Bergen
Arrangører: Bioteknologirådet og Metis videregående skole
- Frokostmøte 15. oktober i Oslo
Gener og mental helse
Arrangør: Bioteknologirådet
- Frokostmøte 13. november i Oslo
Genetikk og norske genvarianter
Arrangør: Bioteknologirådet
- Film og panelsamtale 21. november i Oslo
Human Nature
Arrangører: Bioteknologirådet, Universitetet i Oslo, BIFF Bergen internasjonale filmfestival og Vega Scene
- Åpent møte 10. desember i Oslo
Gentester av barn på nettet: Fritt frem for nysgjerrige foreldre?

Arrangører: Bioteknologirådet, Forbrukerrådet og Norsk forening for allmenmedisin

Figur 5 Ulike arrangementer Bioteknologirådet arrangerte i 2019

Tabell 3: Nøkkeltall åpne møter 2015-2019

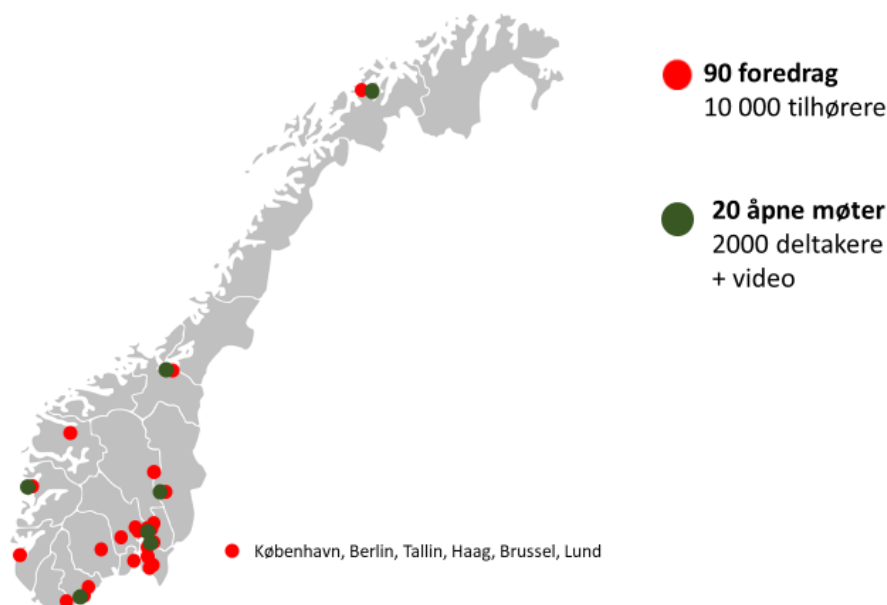
	2015	2016	2017	2018	2019
Antall åpne møter	14	27	24	19	20
Antall påmeldte deltakere på de åpne møtene som hadde påmelding	772 (8 møter)	2 325 (25 møter)	2 224 (21 møter)	1 561 (15 møter)	1 695 (15 møter)

Vi anslår at det i tillegg var 300 deltakere på seks møter i 2019 som ikke hadde påmelding, totalt antall deltakere blir etter dette 1 995.

Video fra møtene

Det ble tatt opp video fra 12 av de åpne møtene. Alle disse møtene ble strømmet slik at de som ikke hadde anledning til å delta fysisk på møtene, kunne følge med direkte via nett.

Figur 6: Oversikt over lokalisering av foredrag (røde prikker) og avholdt åpne møter (grønne prikker) i 2019

Undervisningsmaterieell

Vårt undervisningsmaterieell omfatter blant annet egne sider på nett med aktivitetsforslag til lærere, samt 20 temaside på nett som er mye brukt i videregående skole. Temasidene ble oppdatert i 2019. I tillegg ble det i 2019 opprettet noen få nye temaside.

Bioteknologirådet har også utviklet nye digitale læringsressurser for videregående skole og ungdomsskolen, se mer nedenfor.

Prosjektsamarbeid

Bioteknologirådet er deltaker i forskningsprosjektet GENEinnovate, sammen med flere forsknings- og næringsaktører innen norsk landbruk og akvakultur (Norges miljø- og biovitenskapelige universitet NMBU, Norsvin, Graminor, Geno og AquaGen). Målet er å bygge kompetanse innen genredigering av dyr og planter. Prosjektet, som startet i 2018, går over fire år og har støtte fra Norges forskningsråd. Prosjektet er av typen «innovasjonsprosjekt i næringslivet».

Bioteknologirådet har ansvar for arbeidspakken som omhandler juridiske, etiske og samfunnsmessige aspekter. I denne arbeidspakken skal vi blant annet arrangere åpne møter og workshops samt gjennomføre en holdningsundersøkelse. I siste del av 2019 utførte Ipsos, på oppdrag fra prosjektet, både fokusgruppe-intervjuer og en større befolkningsundersøkelse på holdninger til genredigert mat.

Bioteknologirådet deltar i forskningsprosjektet CRISPRsalmon, som skal se på samfunnsmessige og moralske sider ved genredigert (CRISPR) laks. Sentralt i prosjektet er å undersøke mulige anvendelser av genredigert laks, og relevante etiske spørsmål. Prosjektperioden er fra 2019 til 2023. Prosjektet er et samarbeid mellom NTNU, Universitetet i København, GenØk, Havforskningsinstituttet og Bioteknologirådet. Bioteknologirådet skal arrangere tre åpne møter i prosjektperioden.

Bioteknologirådet deltar i et internasjonalt nettverk (COST Action) i regi av European Cooperation in Science and Technology, på genredigering av planter (PlantEd). Nettverket hadde oppstart i 2018 og vil vare til 2023. Det er foreløpig cirka 330 eksperter fra 36 ulike land, hovedsakelig europeiske land, som er med i nettverket. Bioteknologirådet deltar i arbeidsgrupper på lovregulering og forbrukerholdninger. Nettverksbygging og kompetanseutveksling er sentralt i nettverket.

Sekretariatet har deltatt i 'termgruppe' for celle- og molekylærbiologi i Språkrådet. Gruppen har som oppgave å utvikle norsk terminologi innen fagfeltet, finne norske ekvivalenter til engelske fagbegreper, samt å skrive norske definisjoner og forklaringer på begrepene. Alt legges ut på offentlig tilgjengelig nettside termwiki som eies av Språkrådet:
<http://termwiki.sprakradet.no/wiki/Kategori:Celle- og molekylærbiologi>

I Stortingsmelding nr. 39 (2016-2017) om endringer i bioteknologiloven står det at regjeringen vil «sette i gang tiltak som kan øke den generelle kunnskapen i befolkningen og helsetjenesten om betydningen av genetiske selvtester». Helsedirektoratet har fått dette oppdraget. I 2019 innledet Bioteknologirådet et samarbeid med direktoratet om dette arbeidet. Målet er å lage informasjonsmaterieil både til helsepersonell i allmennhelsetjenesten samt den generelle befolkningen. Informasjonen skal være både om gentester i helsevesenet og genetiske selvtester. Planen er å lansere høsten 2020.

Bioteknologirådet har et samarbeid med Naturfagsenteret for å utvikle undervisningsressurser på nett for videregående skole. I 2018 lanserte vi en om genetiske selvtester. I 2019 lanserte vi et nytt om bruk av DNA i etterforskning.

Bioteknologirådets samarbeid med UiO: Livsvitenskap og teknologiselskapet Creaza om et digitalt univers i bioteknologi for elever i ungdomsskolen fortsatte i 2019. I februar ble et digitalt univers innen bioteknologi lansert for ungdomsskoler i Oslo og Akershus. Her kan elever lage historier og presentasjoner om åtte ulike temaer, slik som kloning, genmodifisert mat og gentester av mennesker. Prosjektet har fått finansiell støtte fra Norges forskningsråd. I 2019 startet vi arbeidet med å lansere prosjektet nasjonalt og med flere universitetspartnere. Dette krever en offentlig anskaffelsesprosess. Rådet startet i 2019 en prosess med Norsk Helsenett for å utarbeide konkurransedokumenter.

En av seniorrådgiverne har vært medveileder for en masterstudent ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet, der tema for oppgaven er forbrukerholdninger til GMO. Studenten leverte sin avhandling i september 2019.

En av seniorrådgiverne ble i 2019 med i advisory board for forskningsprosjektet Technology, biology and evidence - a relationship in flux (EVIDENCE). Prosjektet er ledet av Mareile Kaufmann ved Universitetet i Oslo og handler om bruk av nye DNA-teknologier i politietterforskning. Prosjektet er støttet av Norges forskningsråds satsning Unge talenter i Norge.

Hovedmål 3: Bioteknologirådet skal på begjæring eller av eget tiltak gi uttalelser i saker etter bioteknologiloven og genteknologiloven, herunder forslag til endringer i lov, forskrifter mv. som har betydning for bioteknologi

Bioteknologirådet har i 2019 levert 21 uttalelser:

30.01.2019	Forskrift om medisinske kvalitetsregistre
14.02.2019	Sammensetning av Bioteknologirådet
22.02.2019	Søknad om klinisk utprøving av GMO-legemiddel ONCOS-102, føflekkreft
22.02.2019	Søknad om klinisk utprøving av GMO-legemiddel FLT190, Fabrys sykdom
22.02.2019	Godkjenning av genterapi Luxturna
22.02.2019	Søknad om klinisk utprøving av GMO-legemiddel HB-101
26.02.2019	Behov for tilpasset regulering av genteknologi i medisinsk behandling og forebygging (GMO-legemidler og genterapier)
12.03.2019	Oppfølging av barn unnfanget med donerte kjønnseller
18.03.2019	Godkjenning av genterapi – Yescarta
29.03.2019	Klinisk utprøving av bb2121 genterapi for myelomatose
09.04.2019	Klinisk utprøving av CTL019 (Kymriah) genterapi for barn og unge med B-ALL og minimal restsykdom
27.06.2019	Høringsuttalelse om Helse- og omsorgsdepartementets forslag til endringer i bioteknologiloven
12.09.2019	Godkjenning av genterapi – Zynteglo
18.09.2019	Søknad om bruk av NIPT ved indikasjon for invasiv fosterdiagnostikk med undersøkelse av trisomi hos foster
19.09.2019	Høringsuttalelse, del 2, om Helse- og omsorgsdepartementets forslag til endringer i bioteknologiloven
19.09.2019	Permanent godkjenning av metode (vitrifisering) for assistert befruktning
27.09.2019	Høringsuttalelse om gjennomføring av forordning 2017/745 om medisinsk utstyr og forordning 2017/746 om vitro-diagnostisk medisinsk utstyr
16.10.2019	Søknad om klinisk utprøving av genterapi for malignt melanom
22.10.2019	Søknad om klinisk utprøving av genterapi VB10.16 for livmorhalskreft
11.11.2019	Søknad om klinisk utprøving av GMO-legemiddel AG017, uttalelse etter genteknologilovens bestemmelser om bærekraft, samfunnsnytte og etikk
28.11.2019	Grensen for antall barn og familier per sæddonor

Hovedmål 4: Bioteknologirådet skal gi uttalelser til norske myndigheter som angår Norges holdning til spørsmål vedrørende bioteknologi i internasjonale organer

Bioteknologirådet publiserte i 2018 en uttalelse/rapport med tilrådninger om oppmykning av regelverket for utsetting av genmodifiserte organismer. Anbefalingene gjaldt både den norske genteknologiloven og EUs GMO-regelverk. Rådet har anmodet norske og europeiske myndigheter om å utrede handlingsrommet i eksisterende regelverk, samt å evaluere muligheten for å implementere et differensiert godkjenningssystem. Rapporten er oversatt til engelsk, og i mai 2019 ble artikkelen «A novel governance framework for GMO: A tiered, more flexible regulation for GMOs would help to stimulate innovation and public debate» publisert i det anerkjente tidsskriftet *Embo journal* hvor medlemmer av rådet og flere i sekretariatet var forfattere.

Bioteknologirådet har i 2019 fulgt opp arbeidet mot aktører i andre land om DNA-tester i politietterforskning. Rådet skal arrangere en heldags konferanse i Oslo 23. april 2020 sammen med NCBI. Her vil fagfolk fra hele verden være i programmet, og arbeidet med denne konferansen har innebåret jevn dialog med kollegaer i Norden og fagfolk i andre land.

Rådet har også i 2019 fulgt opp arbeidet med genetiske selvtester, som også innebærer mye kontakt med internasjonale aktører. I 2019 har rådet fokusert på tester av barn, og vi har uttalt oss om nytt EU-regelverk om genetiske selvtester.

En av de ansatte i Bioteknologirådet er med i NCBI Nordisk komité for bioetikk. I 2019 samarbeidet NCBI med Bioteknologirådet om en sesjon om genetiske selvtester under en internasjonal konferanse i medisinsk filosofi i Oslo 7.–10. august. Hvert år bidrar rådet ved sekretariatet med publisering av en oversikt over lover innen bruk av bioteknologi i Norden. I år var sekretariatet med som redaktør for utgivelsen.

Bioteknologirådet deltok på en rundebordsdiskusjon på en konferanse (CRISPRCon) i Wageningen i juni 2019. Rådets forslag til ny GMO-regulering ble diskutert sammen med internasjonale aktører fra forskning, myndigheter, industri og andre organisasjoner.

Bioteknologirådet ved sekretariatet deltok på en workshop i regi av amerikanske Food and Drug Administration i september 2019, der representanter fra myndigheter og statlige etater fra ulike land deltok. Tema for møtet var lovregulering av bioteknologiske innovasjoner på dyr og planter. Sekretariatet deltok også på et møte i regi av European Plant Science Organisation i september samme dag, sammen med forskere og myndigheter fra en rekke europeiske land. På begge disse møtene ble Bioteknologirådets forslag til ny GMO-regulering presentert/diskutert av sekretariatet.

I oktober 2019 deltok Bioteknologirådet, ved sekretariatet, på et symposium om internasjonal GMO-regulering i det nederlandske senatet i Haag. Deltagelse skjedde i regi av COGEM (The Netherlands Commission on Genetic Modification), og det var deltagere fra flere land til stede. Bioteknologirådets forslag til ny GMO-regulering ble presentert.

Bioteknologirådet presenterte rådets forslag til fremtidig GMO-regulering på et møte for representanter for europeiske rådgivende komiteer på biosikkerhet og GMO. Møtet ble avholdt i Berlin i november 2019. En av de ansatte deltok også i paneldiskusjon om lovregulering av genredigerte organismer.

Bioteknologirådet deltok også på en nordisk – baltisk workshop der gendrivere var tema. En av de ansatte presenterte rådets uttalelse på gendrivere fra 2017 og styrte gruppediskusjonen på etiske aspekter.

Resultatmål i tildelingsbrev

Tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet inneholder tre mer spesifikke resultatmål.

Resultatmål 1: Bioteknologirådet skal bidra til å informere og skape debatt om moderne bruk av bioteknologi gjennom formidling av komplekse spørsmål på en forståelig og engasjerende måte. Rådet skal avholde fire til seks åpne møter rundt i landet om sentrale bioteknologiske tema i løpet av året.

Resultatmål 2: Bioteknologirådet skal bidra til informasjon om bio- og genteknologi gjennom utgivelse av tidsskriftet GENialt, utforming og oppdatering av undervisningsmateriell og publisering av videoer fra åpne møter.

Resultatmål 3: Bioteknologirådet skal avgi sine høringsuttalelser innenfor de frister som er gitt.

Alle resultatmålene er nådd. De aktivitetene som er relevante for resultatmålene, er omtalt ovenfor under hovedmål 2: Informasjons- og debattskapende aktiviteter.

Del IV. Styring og kontroll i virksomheten

Overordnet styring og kontroll

Bioteknologirådet følger utarbeidet internkontroll fra 2018 som omhandler styringsdokumenter, økonomistyring, anskaffelser, mål- og resultatkrav, saksbehandling i Bioteknologirådet og informasjons- og debattskapende arbeid. Gjeldende kommunikasjonsplan ble utarbeidet i 2018, og det ble utarbeidet prosedyrer for mediehenvendelser i 2019. Arkivplanen ble oppdatert i 2019, og det ble utarbeidet instruks for arkivsystem i 2019.

Det blir utarbeidet handlingsplaner som behandles av Bioteknologirådet. Det nyoppnevnte rådet i 2019 påbegynte arbeidet med ny handlingsplan i 2019.

Vi viser til at samlet måloppnåelse for 2019 er god, jamfør del III over.

Tiltak mot definerte risikoer med hensyn til måloppnåelse

Bioteknologirådet skal arbeide i samsvar med mandatet. For å oppnå dette er det viktig å være oppdatert på fagkunnskap, og kunne formidle informasjon og skrive debattinnlegg av god kvalitet. For å følge med på utviklingen har sekretariatet deltatt på internasjonale konferanser, også som foredragsholdere. I 2019 deltok sekretariatet på færre konferanser enn vanlig, og det ble ingen felles deltakelse på konferanse. I tillegg til å være oppdatert på ny kunnskap evaluerer vi møtene våre og evaluerer rutinemessig det vi gjør.

Risikovurderingen ble oppdatert i 2019.

Vi abonnerer også på mediesøk og de mest sentrale fagtidsskriftene for å holde oss oppdatert, og utarbeider «informasjonspakker» ukentlig til rådsmedlemmene slik at det skal være lettere å være oppdatert.

Økonomi

Bioteknologirådet er fullservicekunde hos Direktoratet for økonomistyring (DFØ) når det gjelder lønn og regnskap. Vi bruker kontantprinsippet som regnskapsprinsipp.

Riksrevisjonens konklusjon for regnskapsåret 2018 var at årsregnskapet ga et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger, inntekter, utgifter og av mellomværende med statskassen per 31. desember 2018, i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten.

Andre føringer

Inkluderingsdugnaden

Ifølge tildelingsbrevet for 2019 skal Bioteknologirådet arbeide systematisk for å realisere regjeringens inkluderingsdugnad, og utvikle rutiner og arbeidsformer i personalarbeidet med sikte på å nå målene for dugnaden.

Siden Bioteknologirådets sekretariat skal flyttes til Bergen er det ansatt tre medarbeidere i 2019, i tillegg er det ansatt ny direktør, alle med tiltredelse i 2020. Vi har kun oversikt over søkere til de tre stillingene som vi behandlet. Det var ingen av disse søkerne som oppga at de hadde nedsatt funksjonsevne eller hull i CV'en. Dersom det hadde vært aktuelt vurderer vi at det er opplysninger vi ikke kan meddele i en årsrapport som skal publiseres på nettsiden. Siden vi er syv ansatte i sekretariatet vil det ikke være mulig å sikre personvernet for de nyansatte dersom vi skal oppgi hvorvidt det er ansatt noen i denne målgruppen.

For å bidra til inkluderingsdugnaden kan vi ved annonsering av fremtidige stillinger oppfordre personer med nedsatt funksjonsevne og hull i CV'en til å søke på stillinger.

Motvirke arbeidslivskriminalitet

Som offentlig oppdragsgiver har vi som innkjøper av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet. Vi har i 2019 ikke inngått egne avtaler om kjøp av varer og tjenester, men er med på felles rammeavtale via Sykehusinnkjøp for leveranse av trykkeritjenester. Denne avtalen er tatt i bruk for trykking av vårt blad GENialt.

Utvikling av digitale tjenester i helse- og omsorgssektoren

For Bioteknologirådet er det ikke relevant med e-helseløsninger til innbyggere, pasienter eller helsepersonell.

Tillegg til tildelingsbrev for 2019

Regjeringen besluttet i 2019 å flytte Bioteknologirådets sekretariat fra Oslo til Bergen senest innen 1. januar 2021.

Vi fikk i den forbindelse to oppdrag fra departementet. Det ene var i samarbeid med Statsbygg å finne egnede permanente lokaler i Bergen, senest fra midten av 2020.

Det andre oppdraget var å starte rekrutteringsprosessen for å sikre god kontinuitet i aktiviteten i rådet, og for å ta hensyn til at ny virksomhet skal bygges opp i Bergen.

Prosessen med å finne nye kontorlokaler i Bergen startet høsten 2019. I samarbeid med Statsbygg ble det annonsert etter kontorlokaler i Bergen, og to av våre ansatte var på befaringsreise på åtte steder sammen med Statsbygg. Prosessen fortsetter videre i 2020.

Høsten 2019 ble det lyst ut tre faste stillinger i Bergen: seniorrådgiver innen genteknologi/bioteknologi, seniorrådgiver innen humanistiske eller samfunnsvitenskapelige fag og senior kommunikasjonsrådgiver. Det ble sendt innstillinger til departementet for alle tre stillingene i 2019, og to av de ansatte fikk tilsendt tilbud om stilling i 2019.

I tillegg utlyste Helse- og omsorgsdepartementet stillingen som direktør høsten 2019.

Del V. Vurdering av fremtidsutsikter

Bioteknologirådet vurderer sin evne til å nå fastsatte mål og levere forventede resultater også i 2020 som god. Imidlertid kan det bli et utfordrende år for Bioteknologirådet ettersom sekretariatet er vedtatt flyttet til Bergen. Mye av oppmerksomheten til sekretariatet dette året vil derfor være knyttet til etableringen av nytt kontor i Bergen, ansettelser og overføring av kompetanse til nye medarbeidere. Samtidig er det viktig å sørge for en god avvikling av virksomheten i Oslo for alle involverte.

I året som kommer vil de tilgjengelige ressursene i sekretariatet variere og være uforutsigbare, ettersom det er forventet at flere ansatte i løpet av året vil søke nye jobber. Direktøren og en seniorrådgiver sluttet 10. januar i år og kommunikasjonssjefen slutter medio juni. Fra 1. april vil tre nye medarbeidere være på plass i Bergen, inkludert ny kommunikasjonssjef. I tillegg vil ny direktør starte medio september.

Gitt den situasjonen som Bioteknologirådet er i, er det å forvente at aktivitetsnivået i 2020 vil gå noe ned. Hvilke saker som rådet skal engasjere seg i, må prioriteres nøye. I 2020 er det noen temaer som peker seg ut som hovedsatsingsområder:

Debatten våren 2020 om ny bioteknologilov. Bioteknologirådet har spilt en nøkkelrolle i arbeidet med bioteknologiloven og har fulgt utviklingen tett gjennom blant annet evaluering av loven og flere høringsinnspill. Bioteknologirådet har også deltatt i to høringer av loven, høringen i Stortinget i 2018 og Helse- og omsorgskomiteens høring i februar 2019. Det vil være en prioritert oppgave for Bioteknologirådet å være tett på den videre utviklingen frem til endelig lov vedtas.

Grønn Biologi: Vi er på vei mot et samfunn som i større grad er basert på fornybare enn på fossile ressurser, noe som er i tråd med bærekraftsmålene. Bioøkonomi innebærer bruk av fornybare råvarer for å skape verdier, og Norge har rikelig tilgang på biologiske ressurser både i havet og på land. Biomasse som trevirke, husdyrgjødsel, slakteavfall, fiskeavfall, alger, tang og tare kan omdannes til blant annet mat, fôr, drivstoff, finkjemikalier, legemidler og kosmetiske produkter. Ved å utvikle stadig bedre bioteknologiske metoder kan biomassen foredles på en enda mer effektiv og miljøvennlig måte. Bioteknologirådet vil følge utviklingen av bioøkonomi i Norge tett, både med tanke på hvilken betydning utviklingen har for samfunnet og hvordan en bioøkonomisk overgang kan fasiliteres på best mulig måte. Bioteknologirådet vil i 2020 løfte frem grønn bioteknologi i samfunnsdebatten og gjennom annen formidlingsaktivitet.

Bioteknologi i helse: Helsetjenesten gjennomgår en teknologisk revolusjon. Nye gen- og bioteknologiske metoder gir store muligheter for både diagnostikk, forebygging og behandling av sykdom. Samtidig oppstår en rekke etiske og samfunnsmessige dilemmaer.

Bioteknologirådet vil følge utviklingen tett og følge punktene i mandatet om å skape debatt og tilby informasjon til allmennheten.

Barns rettigheter, assistert befruktning og fosterdiagnostikk: Barneperspektivet er et sentralt hensyn i bioteknologiloven, og særlig aktuelt innen assistert befruktning, fosterdiagnostikk, gentester og genterapi. Det er likevel sårbart og utfordres av flere utviklingstrekk. Barns rettigheter er historisk sett ganske nytt, og det er stor variasjon mellom land i synet på og reguleringen av barns rettigheter. Dette gjør det relevant å følge med på den globale utviklingen. Hensynet til barn er også sentralt i Bioteknologirådets uttalelser. I flere uttalelser har rådet lagt vekt på hensynet til barn over hensynet til voksne. Eksempler er gentester av barn og begrunnelsen for å si nei til assistert befruktning for enslige. Dette vil også få mye oppmerksomhet i 2020.

Menneskesynet i bioetikken: I møte med teknologi som går raskt frem er det behov for refleksjon og kunnskap. Formålsparagrafen i bioteknologiloven gir uttrykk for verdier det er bred enighet om i det norske samfunnet. Noen slike verdier er mangfold, integritet, likeverd og likebehandling. Mange av disse kan ses som aspekter av en overordnet og bredere idé om menneskeverd. Menneskeverd vil være et av temaene som rådet i 2020 vil løfte frem.

En forutsetning for å kunne leve opp til punktene i mandatet om å skape debatt og tilby informasjon til allmennheten også fremover er at Bioteknologirådet fortsetter å tilpasse seg samfunnsutviklingen og utnytter de mulighetene som sosiale medier gir for kommunikasjon. For å høste erfaringer vil det også fremover være viktig å stadig prøve ut nye virkemidler for å kunne nå ulike målgrupper i det brede spekter av saker Bioteknologirådet jobber med.

Når det gjelder rollen som rådgiver, er det nødvendig å holde seg løpende orientert om den faglige utviklingen på våre områder, og å være åpen for innspill og argumenter utenfra. De ytre rammebetingelsene har selvsagt også stor betydning. Skal rådet lykkes i sitt oppdrag i årene som kommer, er det ikke minst avgjørende at myndighetene fortsatt ser betydningen av at Bioteknologirådet er et frittstående organ, og at sammensetningen av rådet har en god bredde. Erfaringen fra forrige rådsperiode er at det er en fordel at alle medlemmer og varamedlemmer er personlig oppnevnte uten tilknytning til en organisasjon.

Del VI. Årsregnskap

Ledelseskommentar årsregnskapet 2019

Formål

Bioteknologirådet ble opprettet i 1991. Rådet er frittstående, men administrativt underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Bioteknologirådet fører regnskap i samsvar med kontantprinsippet, slik det går frem av prinsippnoten til årsregnskapet. Det overordnede formålet til Bioteknologirådet er å gi råd til regjeringen i saker som gjelder bruk av bioteknologi, nasjonalt og internasjonalt, drøfte etiske og samfunnsmessige spørsmål i tilknytning til bioteknologisk virksomhet og drive med informasjons- og debattskapende aktiviteter.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i samsvar med bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av de disponible bevilgningene og de regnskapsførte utgiftene til Bioteknologirådet.

Vurderinger av vesentlige forhold

I 2019 hadde Bioteknologirådet samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på kr 10 180 000. Bioteknologirådet hadde en mindretgift på kr 580 488.

Artskontorapporteringen viser at rapporterte utgifter til drift og investeringer utgjorde kr 9 599 512. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter var kr 7 313 632, det inkluderer også møtegodtgjørelse til rådsmedlemmene på kr 814 143 inkl. arbeidsgiveravgift. Lønnsandelen av driftsutgiftene var totalt 76,2 prosent.

I 2019 hadde Bioteknologirådet en økning i utgifter til lønn på omtrent kr 150 000 sammenlignet med 2018. Dette skyldes ordinære lønnsoppgjør. Alle stillinger har vært besatt av de samme personene hele året. Utbetalinger til honorar for rådsmedlemmer har hatt en nedgang fra 2018 til 2019 som følge av færre rådsmøter. Siden det ble oppnevnt nytt råd fra 15. april ble det avholdt bare ett møte med tidligere råd og fire møter med det nye rådet. Vanlig vis avholdes det syv møter per år.

Riksrevisjonen er revisor og bekrefter årsregnskapet for Bioteknologirådet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d., men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2020. Revisjonsberetningen blir publisert på [Bioteknologirådets nettside](#).

Oslo, 28. februar 2020

Elisabeth Gråbøl-Undersrud
fungerende direktør, Bioteknologirådet

Prinsippnote årsregnskapet

Årsregnskapet for Bioteknologirådet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 5. november 2015. Årsregnskapet er i samsvar med krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av 17. desember 2019 og krav fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- c) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- d) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.7.1. Bioteknologirådet er en bruttobudsjettet virksomhet, og tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdningen virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som Bioteknologirådet har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter kapittel 0712 og post 01 i bevilgningsregnskapet som Bioteknologirådet har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva Bioteknologirådet har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for kapittel 0712 post 01.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall Bioteknologirådet har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Bioteknologirådet har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2019

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merutgift (-) og mindreutgift
0712	Driftsutgifter	01		A, B	10 180 000	9 599 512	580 488
1633	Nettoordning for mva i staten	01			0	415 522	
<i>Sum utgiftsført</i>					10 180 000	10 015 035	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 2019	Merinntekt og mindreinntekt(-)
5309	Tilfeldige inntekter	29			0	8 400	
5700	Folketrygden	72			0	911 803	
<i>Sum inntektsført</i>					0	920 203	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						9 094 832	
Kapitalkontoer							
60049101	Norges Bank KK /innbetalinger					615 456	
60049102	Norges Bank KK/utbetalinger					-9 729 407	
707008	Endring i mellomværende med statskassen					19 120	
<i>Sum rapportert</i>						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.19)							
					31.12.2019	31.12.2018	Endring
707008	Mellomværende med statskassen				-346 242	-365 362	19 120

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
071201	294 000	9 886 000	10 180 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastningsfullmakter(-)	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
071201		580 488		580 488				580 488	509 000	509 000

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mulig overførbart beløp

Det er søkt om overføring av mindreutgift på kr 580 488. Dette beløpet utgjør 5,7 % av samlet tildeling for 2019. Det er søkt om overføring av et høyere beløp enn 5 % av bevilgningen siden 2019 og 2020 er overgangsår i forbindelse med at sekretariatet skal flytte til Bergen innen 1. januar 2021. Kostnadene i 2019 ble lavere enn budsjettet da noen anskaffelser og prosjekt ble utsatt i påvente av flytting. I 2020 blir det ekstra kostnader til stillinger og kontorlokaler for å etablere sekretariatet i Bergen.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2019

	Note	2019	2018
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Andre innbetalinger		0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		0	0
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	1	7 313 632	7 264 245
Andre utbetalinger til drift	2	2 285 880	2 147 074
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		9 599 512	9 411 319
Netto rapporterte driftsutgifter		9 599 512	9 411 319
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		0	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	3	0	25 000
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		0	25 000
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		0	25 000
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd og stønader		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		8 400	9 331
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		911 803	902 780
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		415 522	269 366
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-504 681	-642 745
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		9 094 832	8 793 574
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld		2019	2018
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-346 242	-365 362
Annen gjeld		0	0
Sum mellomværende med statskassen	4	-346 242	-365 362

Note 1 Utbetalinger til lønn

	31.12.2019	31.12.2018
Lønn	5 059 684	4 906 317
Arbeidsgiveravgift	911 803	902 780
Pensjonsutgifter*	606 940	588 428
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-29 065	-15 652
Andre ytelser	764 270	882 372
Sum utbetalinger til lønn	7 313 632	7 264 245
Antall utførte årsverk:	6,9	6,9

* Nærmere om pensjonskostnader

Pensjoner kostnadsføres i resultatregnskapet basert på faktisk påløpt premie for regnskapsåret.

Premiesats for 2019 er 14 prosent. Premiesatsen for 2018 var 12 prosent.

Note 2 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2019	31.12.2018
Husleie	545 856	523 484
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	0	0
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	36 831	50 099
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstysanskaffelser	13 658	56 511
Leie av maskiner, inventar og lignende	149 396	81 512
Kjøp av konsulenttenester*	333 168	280 905
Kjøp av fremmede tjenester*	197 393	97 362
Reiser og diett	238 664	242 563
Trykksaker	117 795	249 297
Møter, kurs, oppdatering og lignende	264 460	307 751
Porto	176 489	94 818
Øvrige driftsutgifter	212 170	162 770
Sum andre utbetalinger til drift	2 285 880	2 147 074

*Fra og med 2019 presenteres konsulenttenester og andre fremmede tjenester separat. I sammenligningstallene for 2018 er kjøp av fremmede tjenester presentert samlet på notelinjen kjøp av fremmede tjenester.

Note 3 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	25 000
Sum utbetaling til investeringer	0	25 000

	31.12.2019	31.12.2018
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 4 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2019 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2019 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	0	0	0
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-251 094	0	-251 094
Skyldig skattetrekk	-346 242	-346 242	0
Skyldige offentlige avgifter	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	-597 336	-346 242	-251 094
Sum	-597 336	-346 242	-251 094

Del B Spesifisering av investeringer i aksjer og selskapsandeler

Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemmeandel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi i regnskap
<i>Aksjer</i>						
<i>Selskap 1</i>						
Balanseført verdi 31.12.2019						0